

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยใช้วิธีการสำรวจ (Survey Study) โดยมุ่งศึกษาการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1,041 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เกรจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 285 คน ใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Proportionate Stratified Sampling) และการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Sampling) โดยมีขั้นตอน ดังนี้

2.1 รวบรวมรายชื่อโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยแบ่งโรงเรียนเป็นรายอำเภอ ดังนี้

โรงเรียนเขตอำเภอชะอำ จำนวน 26 โรงเรียน ครูผู้สอน 203 คน

โรงเรียนเขตอำเภอยาง่าง จำนวน 45 โรงเรียน ครูผู้สอน 419 คน

โรงเรียนเขตอำเภอบ้านลาด จำนวน 31 โรงเรียน ครูผู้สอน 222 คน

โรงเรียนเขตอำเภอแก่งกระจาน จำนวน 24 โรงเรียน ครูผู้สอน 197 คน

2.2 กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง ของ เกรจซี และมอร์แกน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 285 คน

2.3 คำนวณสัดส่วนในการสุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอโดยวิธีเทียบบัญญัติไตรยางศ์ได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้

ตารางที่ 3.1 ขนาดประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอำเภอ

ชั้นภูมิ	จำนวนโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
อำเภอชะอำ	26	203	56
อำเภอยายาง	45	419	115
อำเภอบ้านลาด	31	222	60
อำเภอแก่งกระจาน	24	197	54
รวม	126	1041	285

2.2 สุ่มตัวอย่างครูผู้สอนในแต่ละอำเภอ โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 285 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย คำถามเกี่ยวกับตำแหน่ง เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา
3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการละลายพฤติกรรม ขั้นการเปลี่ยนแปลง และขั้นคงสภาพพฤติกรรมใหม่
ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ในวิชาหลักและเนื้อหาประเด็นที่สำคัญ ด้านทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ด้านทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และด้านทักษะชีวิตและการทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร และการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
2. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
3. สร้างแบบสอบถาม โดยคำนึงถึงบริบทของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยมีรายละเอียดของแบบสอบถามแต่ละตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประกอบด้วย ข้อคำถาม 3 ข้อ คือ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 ประกอบด้วย ข้อคำถาม จำนวน 30 ข้อ ตามกรอบการบริหารการเปลี่ยนแปลง

ตอนที่ 3 ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 24 ข้อ ตามกรอบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนด

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

5.1 นายวัชรินทร์ บัวด้วง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองกก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

5.2 นางสาวนันท์รัตน์ เกื้อหนุน ผู้อำนวยการชำนาญการ โรงเรียนบ้านวังยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

5.3 นายอานวย วงศ์สิงห์ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านห้วยขวางจริง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2

พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม

6. รวบรวมข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเพื่อปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และคำนวณค่า IOC (Index of Item – Objective Congruence) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ผลการพิจารณา พบว่า ข้อคำถามส่วนใหญ่มีค่า IOC เท่ากับ 0.67 มีเพียง 1 ข้อ มีค่า IOC เท่ากับ 0.33 ผู้วิจัยจึงตัดออกไป คงเหลือข้อคำถามแบบสอบถามการบริหารการเปลี่ยนแปลง จำนวน 29 ข้อ และแบบสอบถามการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จำนวน 24 ข้อ

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องแล้วไปทดลองใช้กับครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลเพชรบุรี โรงเรียนวัดเพ็ญ (วิเทศราษฎร์พัฒนา) และโรงเรียนวังตะโก (ชื่องประชาพิทักษ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach, 1970 : 113) พบว่า แบบสอบถามการบริหารการเปลี่ยนแปลง มีค่าความเชื่อมั่น 0.87 และแบบสอบถามการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีค่าความเชื่อมั่น 0.88

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อปรับแก้ครั้งสุดท้ายแล้วจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ออกหนังสือราชการขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ครูผู้สอนตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามจำนวน 285 ฉบับ ไปยังครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม โดยส่งทางไปรษณีย์ กำหนดเวลาในการส่งคืนภายใน 15 วัน โดยสอดซองติดแสตมป์ให้ผู้บริหารสถานศึกษาส่งคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์
3. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 276 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.84
4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาทำการตรวจสอบข้อมูลและนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์การบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลผลตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1970 : 240 - 248) ดังนี้

4.50 - 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 - 4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2.50 - 3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลผลตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1970 : 240 - 248) ดังนี้

4.50 - 5.00 หมายถึง มีการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 - 4.49 หมายถึง มีการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก

2.50 - 3.49 หมายถึง มีการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายถึง มีการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.49 หมายถึง มีการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์การบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)